

Seat No. : _____

ME-108

March-2025

B.A., Sem.-V

CC-304 : Economics

(The History of Economic Thought)

(New)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. વાણિજ્યવાદનો અર્થ આપી, વાણિજ્યવાદના લક્ષણો જણાવો. 14

અથવા

1. પ્રો. એડમ સ્મિથની વિચારધારામાં નફો, વેતન અને ભાડાને અપાયેલ સ્થાનની ચર્ચા કરો. 14

2. પ્રો. એડમ સ્મિથે આપેલો “મૂલ્ય નિર્ધારણનો સિદ્ધાંત” સમજાવો. 14

અથવા

2. પ્રો. એડમ સ્મિથના “વહેંચણીના સિદ્ધાંત”ની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 14

3. પ્રો. મિલ્ટન ફ્રીડમેનનો કાયમી આવકનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 14

અથવા

3. ભારતના પ્રથમ આર્થિક વિચારક માધવ ગોવિંદ રાનડેના વિચારોની ચર્ચા કરો. 14

4. પ્રો. ફ્રેડરિક લિસ્ટનો “વેપારના સંરક્ષણ અંગેનો ખ્યાલ” સમજાવો. 14

અથવા

4. કાર્લ માર્ક્સના “શેષ – મૂલ્ય”ના સિદ્ધાંતની સમજૂતી આપો. 14

5. નીચેના MCQમાંથી કોઈપણ સાતનો જવાબ આપો :

14

- (1) શ્રમવિભાજનનો સિદ્ધાંત કયા અર્થશાસ્ત્રીએ આપ્યો ?
(a) એડમ સ્મિથ (b) જે.એસ. મિલ (c) ફ્રેડરિક લિસ્ટ
- (2) 18મી સદીમાં વાણિજ્યવાદીઓ કોને વિશેષ મહત્વ આપતા હતા ?
(a) આયાત અધિશેષ (b) નિકાસ અધિશેષ (c) આયાત-નિકાસ અધિશેષ
- (3) એડમ સ્મિથ કયા અર્થતંત્રના હિમાયતી હતા ?
(a) મિશ્ર (b) નિયંત્રિત (c) મુક્ત
- (4) “Wealth of nations” પુસ્તકના લેખક કોણ છે ?
(a) એડમ સ્મિથ (b) ફ્રેડરિક લિસ્ટ (c) જે.એમ. કેઈન્સ
- (5) અર્થશાસ્ત્રનો ઈતિહાસ કેટલા વર્ષ જૂનો છે ?
(a) 170 વર્ષ (b) 200 વર્ષ (c) 225 વર્ષ
- (6) થોમસ મૂરના ‘યુટોપીયા’ નામનું પુસ્તક ક્યારે પ્રસિદ્ધ થયું હતું ?
(a) 1732 (b) 1652 (c) 1516
- (7) મિલ્ટન ફ્રીડમેનના કાયમી આવકના સિદ્ધાંત મુજબ વ્યક્તિનો વપરાશ ખર્ચ મુખ્યત્વે કઈ બાબત પર આધારિત હોય છે ?
(a) વર્તમાન આવક
(b) ભવિષ્યની આવકની અપેક્ષા
(c) ભૂતકાળની આવક
- (8) પ્રો. મિલ્ટન ફ્રીડમેનના મતે કાયમી આવક શું છે ?
(a) વ્યક્તિની જીવનકાળ દરમિયાન મેળવેલી કુલ આવક
(b) વ્યક્તિની સરેરાશ આવક
(c) વ્યક્તિની વર્તમાન આવક
- (9) ન્યાયમૂર્તિ રાન્ડેએ ઔદ્યોગીકરણને કઈ દષ્ટિએ જોયું હતું ?
(a) માત્ર આર્થિક વિકાસનું સાધન
(b) રાજકીય સત્તા મેળવવાનું સાધન
(c) સામાજિક અને આર્થિક બંને વિકાસનું સાધન
- (10) ન્યાયમૂર્તિ રાન્ડેના મતે ઔદ્યોગીકરણ માટે શું જરૂરી હતું ?
(a) રાજકીય સ્થિરતા
(b) શિક્ષણ અને કૌશલ્ય વિકાસ
(c) માત્ર મૂડીનું રોકાણ
- (11) સમાજવાદ વિચારો સાથે જોડાયેલ અર્થશાસ્ત્રી _____
(a) પ્રો. કાર્લ માર્ક્સ (b) પ્રો. મિલ (c) પ્રો. માલ્થસ
- (12) ફ્રેડરિક લિસ્ટના મતે સારી સંરક્ષણ નીતિ કેટલા સમયની હોવી જોઈએ ?
(a) લાંબાગાળાની (b) ટૂંકાગાળાની (c) મધ્યમગાળાની

Seat No. : _____

ME-108

March-2025

B.A., Sem.-V

CC-304 : Economics

(The History of Economic Thought)

(New)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Give the meaning of mercantilism and describe the characteristics of mercantilism. 14

OR

1. Explain the significance of wage, profit and rent in the thought of Prof. Adam Smith. 14

2. Explain the “Theory of value” given by Prof. Adam Smith. 14

OR

2. Critically evaluate Prof. Adam Smith’s – Theory of Distribution. 14

3. Explain Prof. Milton Friedman’s principle about permanent income. 14

OR

3. Discuss the Ideas of India’s first economic thinker Madhav Govind Ranade. 14

4. Explain the concept of “Trade protection theory” given by Prof. Fredrick List. 14

OR

4. Explain the theory of ‘Surplus value’ of Karl Marx. 14

5. Answer any **seven** of the following MCQs : 14

(1) Give the name of economist who gave the theory of division of labour.

(a) Adam Smith   (b) J.S. Mill   (c) Fredrick List

- (2) In the 18th century, the commercialists gave specific importance to which of the following ?
(a) Import surplus (b) Export surplus (c) Export-Import surplus
- (3) Adam Smith was in favour of which economy ?
(a) Mixed (b) Controlled (c) Free
- (4) Who wrote book 'Wealth of Nations' ?
(a) Adam Smith (b) Fredrick List (c) J.M. Keynes
- (5) Economic's history is how many years old ?
(a) 170 years (b) 200 years (c) 225 years
- (6) When did the book 'Utopia' written by Thomas Moor become famous ?
(a) 1732 (b) 1652 (c) 1516
- (7) According to Milton Friedman's permanent income hypothesis, a person's consumption expenditure is primarily based on
(a) current income
(b) expected future income
(c) past income
- (8) What is permanent income according to Professor Milton Friedman ?
(a) The total income earned by a person over their lifetime
(b) Average income of a person
(c) A person's current income
- (9) How did Ranade view industrialization ?
(a) Only as a means of economic development
(b) As a means to gain political power
(c) As a means of both social and economic development
- (10) According to Ranade, what was necessary for industrialization ?
(a) Political stability
(b) Education and skill development
(c) Only capital investment
- (11) Which economist is associated with thoughts on socialism ?
(a) Prof. Karl Marx (b) Prof. Mill (c) Prof. Malthus
- (12) According to Fredrick List, what should be the time period for better protection policy ?
(a) Long term (b) Short term (c) Medium term
-

Seat No. : _____

ME-108

March-2025

B.A., Sem.-V

CC-304 : Economics

(The History of Economic Thought)

(Old)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. એડમ સ્મિથની વિચારધારામાં શ્રમવિભાજનને અપાયેલા સ્થાનની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 14

અથવા

1. વાણિજ્યવાદ એટલે શું ? વાણિજ્યવાદ ઉદ્ભવવાના કારણોની ચર્ચા કરો. 14

2. પ્રો. એડમ સ્મિથે આપેલો 'મૂલ્યનો સિદ્ધાંત' સમજાવો. 14

અથવા

2. પ્રો. એડમ સ્મિથના 'વહેંચણીના સિદ્ધાંત'ની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 14

3. પ્રો. રોબર્ટ માલ્થસના 'વસ્તીના સિદ્ધાંત'ની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 14

અથવા

3. પ્રો. ડેવીડ રિકાર્ડોના 'વહેંચણીના સિદ્ધાંત'ની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 14

4. ફ્રેડરિક લિસ્ટનો 'વેપાર સંરક્ષણ અંગેનો ખ્યાલ' સમજાવો. 14

અથવા

4. કાર્લ માર્ક્સના અધિશેષ મૂલ્યના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો. 14

5. નીચેના MCQમાંથી કોઈપણ સાતનો જવાબ આપો :

14

- (1) વાણિજ્યવાદી વિચારધારાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ શું હતો ?
(a) ધર્મ સુધારણા (b) આર્થિક વિકાસ (c) આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારમાં લાભ
- (2) એડમ સ્મિથ મૂડીરૂપ સાધનોના સંચયને _____ કારણ ગણે છે.
(a) ખોટનું (b) નફાનું (c) વેતનનું
- (3) ફિઝીયોકેટોના મત મુજબ અધિશેષ _____ માં જ સર્જાય છે.
(a) ઉદ્યોગક્ષેત્ર (b) ખેતીક્ષેત્ર (c) સેવાક્ષેત્ર
- (4) એડમ સ્મિથે _____ માં “Theory of moral sentiments” નામનું પુસ્તક પ્રકાશિત કર્યું હતું.
(a) 1723 (b) 1759 (c) 1776
- (5) _____ મત મુજબ જે માનવી વિનિમય કરે છે તે કશું જ ઉત્પાદન કરતો નથી.
(a) ફિઝીયોકેટો (b) ક્વેઝ (c) રોબર્ટ જેક
- (6) એડમ સ્મિથે આપેલા કરદાતના નિયમો કેવા છે ?
(a) ટૂંકા સમયના (b) સર્વકાલીન (c) અધૂરા
- (7) માલ્થુસે ‘Principles of political economy’ પુસ્તક ક્યારે લખ્યું હતું ?
(a) 1798 (b) 1820 (c) 1790
- (8) રિકાર્ડોએ વહેંચણીના કેટલા સિદ્ધાંત રજૂ કર્યા હતા ?
(a) બે (b) ત્રણ (c) ચાર
- (9) ફ્રેડરિક લિસ્ટની સંરક્ષણ અંગેની નીતિ કેવી હતી ?
(a) બિનશરતી (b) શરતી (c) કશું જ નહીં
- (10) વસ્તીનો સિદ્ધાંત આપનાર અર્થશાસ્ત્રી _____
(a) પ્રો. માલ્થુસ (b) પ્રો. શિનોય (c) પ્રો. મિલ
- (11) C-M-C કયા પ્રખ્યાત અર્થશાસ્ત્રીનું સૂત્ર છે ?
(a) રિકાર્ડો (b) પ્રો. કાર્લ માર્ક્સ (c) ફ્રેડરિક લિસ્ટ
- (12) રિકાર્ડોએ _____ નો ખ્યાલ ખેતીવાડી ક્ષેત્રના સંદર્ભમાં રજૂ કર્યો હતો.
(a) વ્યાજ (b) વેતન (c) ભાડું

Seat No. : _____

ME-108

March-2025

B.A., Sem.-V

CC-304 : Economics

(The History of Economic Thought)

(Old)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Critically discuss the place given to division of labour in the thought of Adam smith. 14

OR

1. What is Mercantilism ? Discuss the causes of rise of Mercantilism. 14

2. Explain the 'Theory of Value' given by Prof. Adam Smith. 14

OR

2. Critically discuss 'The principle of distribution' given by Prof. Adam Smith. 14

3. Critically discuss 'The theory of population' given by Robert Malthus. 14

OR

3. Critically discuss the 'Theory of distribution' given by Prof. David Ricardo. 14

4. Explain concept of 'trade protection theory' given by Prof. Fredrick List. 14

OR

4. Discuss the Karl Marx theory of surplus value. 14

5. Answer any **seven** of the following MCQs :

- (1) The main objective of mercantilism was _____.
  - (a) reform in religion
  - (b) economic development
  - (c) gain in international trade
- (2) Adam Smith attributed the accumulation of capital goods to _____.
  - (a) Loss
  - (b) Profit
  - (c) Wages
- (3) According to physiocrats, surplus is created only in _____.
  - (a) Industry sector
  - (b) Agriculture sector
  - (c) Service sector
- (4) When did Adam Smith publish the book called “Theory of moral sentiments” ?
  - (a) 1723
  - (b) 1759
  - (c) 1776
- (5) According to _____, a man who exchanges produces nothing.
  - (a) Physiocrats
  - (b) Kvez
  - (c) Robert Jack
- (6) What are Adam Smith’s rules cannon of tax ?
  - (a) short term
  - (b) for all time
  - (c) incomplete
- (7) When did Malthus write the book ‘Principles of Political Economy’ ?
  - (a) 1798
  - (b) 1820
  - (c) 1790
- (8) How many theories of distribution did Ricardo present ?
  - (a) Two
  - (b) Three
  - (c) Four
- (9) How was Fredrick List’s policy on protectionism ?
  - (a) Unconditional
  - (b) Conditional
  - (c) Nothing
- (10) Who gave theory of population ?
  - (a) Prof. Malthus
  - (b) Prof. Shinoy
  - (c) Prof. Mill
- (11) C-M-C is the formula given by which famous economist ?
  - (a) Ricardo
  - (b) Karl Marx
  - (c) Fredrick List
- (12) Ricardo presented _____ theory with reference to agriculture sector.
  - (a) interest
  - (b) wages
  - (c) rent